

Samtempe kun la plisimpligo de la latina aperis proponoj konstrui internacian lingvon *surbaze de etnolingvoj*. Konsiderinde forta estis la ondo slava, precipe la ideoj krei tut-slavan lingvon. En la jaro 1666 kroata pastro Jurij Križanić prezentis detale ellaboritan sistemon surbaze de la rusa kaj serbokroata nomatan „Ruski jezik”. „Opšti slovenski jezik” de Stefan Stratimirović el la jaro 1796 ankaŭ havas la rusan kiel bazon, dum „Wspolny jezyk slowianski” de Samuel Bogumil Linde en 1807 elektas kiel fonton la polan. Konatas dudeko da similaj proponoj de slavaj aŭtoroj. Surbaze de la franca lingvo kun simpligita senescepta gramatiko kaj ortografio estis konstruita la projekto de Johann Schipfer el la jaro 1839. Ekzistis kelkaj similaj projektoj surbaze de la angla lingvo, i.a. „World English” de James Bredshaw (1847), kaj surbaze de la germana, kiel „Weltdeutsch” de N. Lichtenstein en 1853. Ekzistis ankaŭ proponoj elekti kiel elirmaterialon por la internacia lingvo la hungaran („Világnyelv” de János Bolyai en 1832). En tiu ĉi situacio, do kun intereso de unuopuloj kaj kolektivoj pri internacia lingvo kaj dum kreskanta prestiĝo de lingvoj naciaj maturiĝis la kondiĉoj, en kiuj la vasta publiko estus preta akcepti kaj uzi taŭgan planlingvon. La unua praktika pruvo de tio estis la akcepto de Volapük je la fino de la 19-a jarcento, kiu reprezentas la komencon de nova interlingvistika epoko.

Bibliografio

- Barandovská-Frank, Věra (1997): Internacia Scienca Akademio kaj Internacia Lingvo – Projektoparo de Jan Ámos Komenský, en: *Kybernetische Pädagogik/Klerigkibernetiko* Bd. 10, Akademie Libroservo, Paderborn, 787–790
- Blanke, Detlev (1996): Leibniz und die Lingua Universalis, en: *Sitzungsberichte der Leibniz-Societät*, Band 13, 1996/5, Leibniz-Societät, Berlin, 27–35
- Carlevaro, Tazio (1979): Leibiz, Couturat kaj la teorio de Ido, en: Carlevaro, Tazio & Günter Lobin (eld.): *Einführung in die Interlinguistik*, Leuchtturm, Alsbach, 87–102
- Cherpillod, André (2008): *Dore Domilado Solresol (Mi parolas solresole)*. La Blanchetière, Courgenard
- Colling, Ivan Eidt (2013): Lejbnico: algebre lingvumi, kalkule rezoni. Eseo el la Postdiplomaj Interlingvistikaj Studoj, Universitato Adam Mickiewicz, Poznań (PL). En: *Grundlagenstudien aus Kybernetik und Geisteswissenschaft*, Band 54, Heft 3, Septembr 2013: 129–145
- Comenius, Ioannes (1966): *De rerum humanarum emendatione consultatio catholica. Pars II*. Academia scientiarum Bohemoslovaca, Praga, 147–204
- „Das Multitalent vom Rhein”: <https://www.zdf.de/dokumentation/die-deutschen/das-multitalent-vom-rhein-100.html> (en 2019 ne plu trovebla)
- De la Croix, Arnaud (2008): *Hildegard de Bingen. La Langue Inconnue*. Alphonse Bertrand, Monaco
- Drezen, Ernest Karlović (1991²): *Historio de la mondlingvo*. Kun komento de S. N. Kuznecov. Eldonejo Progreso, Moskva
- Дуличенко А. Д. (1990): *Международные вспомогательные языки*. Валгус, Таллинн
- Duličenko, Aleksandr D. (2006): *En la serĉado de la mondlingvo aŭ interlingvistiko por ĉiuj*. Sezonoj, Kaliningrado, Serio Scio 7
- Dück, Katharina et al. (eld.): Leibniz als Sprachwissenschaftler, en: *Deutsche Sprache*, 44. Jahrgang, 2016/4, Erich Schmidt Verlag, Berlin, 290–366